

SUSTIPRINTAS INSTRUMENTINIS MUZIKAVIMAS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLOJE: KOGNITYVINIS ASPEKTAS

Jūratė Daugėlienė, Diana Strakšienė

Raseinių meno mokykla, Šiaulių universitetas

Įvadas

Muzikinio ugdymo kokybė priklauso nuo daugelio veiksnių. Vienas tokių – sėkmingas muzikinio ugdymo turinio įgyvendinimas, numatytas „Bendrojo lavinimo ugdymo turinio formavimo, vertinimo, atnaujinimo ir diegimo strategijoje“ (Žin., 2007, Nr. 63-2440). Pagrindines ugdymo turinio atnaujinimo kryptis apibrėžia „Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos“, kurias įgyvendinant laikomasi šių ugdymo turinio atnaujinimo krypčių: mokymas turi atitikti nevienodas mokinių galimybes, skirtingas sąlygas ir mokymosi poreikius; mokytojai turi būti pasirengę dirbti heterogeniškose klasėse ir individualizuoti mokymą.

Muzikinio ugdymo turinio klausimus nagrinėjo E. Balčytis (1997, 2005). Jo įsisavinimo prielaidas ir nustatymo loginius pagrindus – Z. Rinkevičius (1993, 2005). Rekomendacijų ugdymo proceso, turinio bei metodų spragoms šalinti pateikė A. Piličiauskas (1998, 1999). Nepaisant minėtų autorių įdirbio, nepakanka tyrinėjimų, atskleidžiančių muzikinio ugdymo turinio įgyvendinimo lygį, apibrėžiančių šiandienos muzikinio ugdymo bendrojo lavinimo mokykloje realią padėtį. Muzikinio ugdymo turinio vykdymo tyrimai Raseinių rajono bendrojo lavinimo mokyklų šeštose klasėse (N = 564) atskleidė mokinių panoraminį muzikinių veiksenų įgyvendinimo lygį, parodė, jog moksleiviai nepakankamai įsiminę muzikos programos medžiagą. Silpniausi mokinių gebėjimai ir įgūdžiai užfiksuoti muzikos rašto pažinimo, solfedžiavimo bei muzikavimo srityse; dviejų trečdalių rajono šeštųjų klasių respondentų teigimu, muzikos pamokose visai nemuzikuojama, nors trys ketvirtadaliai mokinių tokios veiklos pageidautų (Daugėlienė, Strakšienė, 2006). Nepakankamo lygio šeštųjų klasių mokinių rezultatai, jų muzikavimo poreikis paskatino sukurti individualią muzikinio ugdymo optimizavimo programą su sustiprintu instrumentiniu muzikavimu.

Muzikavimui reikšminga vieta skiriama E. Balčyčio (1986), A. Piličiausko (1977), V. Krauskaitės (1994, 1997) darbuose. Grojimas išilginėmis fleitomis sureikšminamas vadovėliuose „Mano muzika“ 5 klasei (Dikčius, Vyčiniene, 2001) ir 6 klasei (Dikčius, Vaišvilienė, Velička, 2002). Muzikavimu remiamasi Anglijos, Olandijos, Japonijos muzikos mokymo programose. Didelė muzikavimo pa-

tirtis sukaupia Ž. Dalkrozo, J. Churven, Š. Suzukio, E. Cheve sistemose. Pasaulinio pripažinimo sulaukė K. Orfo vaikų muzikinio auklėjimo aktyviu muzikavimu, ritmu, judesiais paremtos idėjos, o Jungtinių Amerikos Valstijų muzikos atlikimo mokymo programose siūloma visai jaunajai kartai grupėmis muzikuoti mokykloje (Matonis, 2000).

Vadovaujantis individualia muzikinio ugdymo programa, buvo atliktas empirinis eksperimentinis tyrimas Raseinių Šaltinio vidurinėje mokykloje.

Hipotetinė prielaida – tikėtina, jog, stiprinant muzikavimo grandį pamokoje, bendras mokinių muzikinių žinių ir įgūdžių lygis žymiai pagerėtų.

Tyrimo tikslas – atskleisti sustiprinto muzikavimo galimybes šeštoje klasėje.

Uždaviniai: Parengti mokinių muzikinių žinių ir gebėjimų tyrimo instrumentą; nustatyti mokinių muzikinių žinių lygį solfedžio, ritmikos ir muzikavimo veiksenaose; atlikti eksperimentinę programą ir patikrinti iškeltą eksperimento hipotezę.

Tyrimo metodai: Empiriniai muzikinių žinių ir gebėjimų nustatymo testai moksleiviams; kiekybinė duomenų analizė, taikant SPSS kompiuterinės aprašomosios statistikos paketą.

Tyrimo imtis – Raseinių Šaltinio vidurinės mokyklos 98 šeštųjų klasių mokiniai.

Tyrimo planas. Individualios sustiprinto muzikavimo programos turiniu siekta perteikti esminius „Bendrojo lavinimo mokyklos programų“ (parengė E. Balčytis, 1995), vadovėlio „MUZIKA 6“ (Balčytis, 2002), „Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų“ (2008) reikalavimus, pagrindines idėjas, temas. Be to, ugdymo turinys individualizuojamas ir diferencijuojamas, pritaikomas pagal skirtingas mokinių savybes ir gebėjimų lygį, mokinių patirtį, interesus, mokymosi stilių. Taikant diferencijuotą mokymą, mokiniai suskirstyti į grupes pagal muzikinių gebėjimų lygį bei į mišrias (įvairių gebėjimų mokinių) grupes, kuriose gabesnieji padeda mažiau gabiems. Kūriniai muzikavimui parinkti ir pritaikyti pagal eksperimentinės klasės mokinių techninius parametrus. Siekiant patenkinti vaikų muzikavimo poreikį, buvo trumpinamas solfedžio ir ritminio lavinimo, dainavimo, muzikos klausymosi pamokoje laikas, plečiama muzikavimo grandis (du trečdalius pamokos laiko skiriama grojimui).

Tyrimo etapai:

1. Eksperimentinės ir kontrolinės klasių mokinių muzikinių žinių, gebėjimų, įgūdžių lygio bei požiūrio į pamokos muzikines veiksenas diagnostika (pirmasis pjūvis).
2. Individualios muzikinio ugdymo programos su sustiprintu muzikavimu parengimas ir jos integravimas į muzikinio ugdymo procesą eksperimentinėje klasėje.
3. Eksperimentinės ir kontrolinės klasių muzikinių žinių, įgūdžių diagnozavimas po eksperimento (antrasis pjūvis).

Inties charakteristika. Eksperimente dalyvavo 25 Raseinių Šaltinio vidurinės mokyklos 6^a klasės mokiniai.

Eksperimento pradžioje, individualiai patik-

rinus mokinius, nustatyta, kad septyni šios klasės vaikai labai gerai jaučia ritmą (reikėjo atkartoti ritminę atkarpą ir atlikti pratimą iš ritminių lentelių) ir puikiai intonuoja (reikėjo atkartoti išgirstus garsus ir padainuoti dainą „Jurgeli, meistrelė“), 14 – nepatenkinamai, keturi – nepatenkinamai. Tokiu pačiu būdu buvo patikrinti visų keturių mokyklos šeštųjų klasių mokiniai (N = 98). Tiriamieji taip pat turėjo nurodyti, kuriais muzikos instrumentais moka groti. Empirinio tyrimo metu lyginti vienos klasės mokiniai, kontroline klase pasirinkta 6^b, kaip turinti tą patį mokinių skaičių bei panašų muzikinių gebėjimų lygį. Eksperimento pradžioje, lyginant bendrą muzikalumo vidurkį, kontrolinės 6^b klasės mokinių rezultatai buvo aukštesni, negu eksperimentinės 6^a klasės (1 lentelė).

1 lentelė. 6 kl. mokinių muzikalumo patikrinimo rezultatai (N = 98)

Klasė	Mokinių skaičius	Jaučia ritmą, %	Intonuoja, %	Daina „Jurgeli, meistrelė“, %	Moka groti muzikos instrumentu, %	Bendras muzikalumo vidurkis, %
6 ^a	25	68	59	52	24	51
6 ^b	25	84	67	68	8	56
6 ^c	24	69	61	60	29	55
6 ^d	24	45	57	48	8	42

Tiriant mokinių požiūrį į pamokos muzikines veiksenas, pirmojo pjūvio metu nustatyta, kad 6^a klasės mokiniai pozityviai vertina muzikavimą pamokoje (21 mokinys), nors anksčiau tokio pobūdžio veikla muzikos pamokose retai pasitaikydavo.

Eksperimento metodika

Individualia eksperimentine programa siekta išmokyti vaikus groti mokykliniais instrumentais, supažindinti su kai kuriais profesionaliaisiais instrumentais (bei mokyti jais groti), improvizacijos galimybėmis ir harmoninėmis funkcijomis, kurios reikalingos akompanuojant, įtvirtinti muzikos rašto pagrindus.

Muzikuodami mokiniai įprasmina ir praktiškai pritaiko, sintezuoja anksčiau įgytas muzikines žinias bei įgūdžius, užfiksuoja svarbiausių temų intonacijas, improvizuoja, aranžuoja, kuria. Skirtingi atliekamos muzikos variantai padeda vaikams suvokti muzikos išraiškos priemonių panaudojimo galimybes, įsiminti tempo, dinamikos, štrichų, artikuliacijos reikšmę. Muzikavimu paranku formuoti instrumento tembro sampratą, atskleisti daugiau garso savybių, išgavimo, interpretavimo būdų. Grojimu pasiekama didesnė muzikos atlikimo įvairovė nei dainavimu. Groti gali silpniau intonuojantys mokiniai. Muzikuojant ugdomas ritmo suvokimas, lavinami ansamblinio grojimo įgūdžiai, muzikinė klausa, vystomas erdvinis suvokimas.

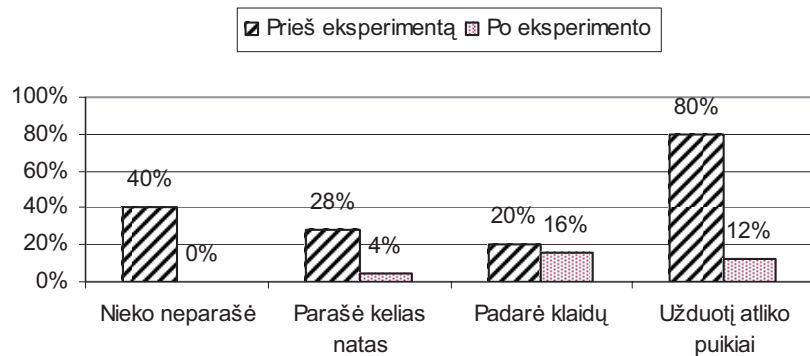
Grojimas klaviatūra – pati prieinamiausia priemonė, nereikalaujanti ypatingų fizinių pastangų, mokant muzikos kalbos, lavinant muzikinę klausą ir ritmo pajautimą, tobulinant intonavimą (dainavimas grojant). Išmokęs groti ir dainuoti iš natų, mokinys gali įvertinti ir kitų muzikavimą. Be mokyklinių instrumentų (dūdelių, skudučių, metalofonų, barškučių ir kt.), eksperimento metu buvo vartojami ir profesionalieji (smuikas, trimitas, akordeonas, pianinas, gitara, profesionalus mušamųjų instrumentų komplektas, išilginė fleita, sintezatorius) muzikos instrumentai, kuriais mokėjo arba eksperimento metu išmoko groti 6^a klasės mokiniai. Grojimas buvo integruojamas į kitas pamokos grandis – dainavimą, muzikos klausymąsi, ritmo mokymąsi, improvizavimą. Instrumentai naudoti dainų akompanimentuose. Kūrinių analizės metu mokyta išsiklausyti į muziką, gilintasi į kūrinio struktūrą, nagrinėti atlikimo štrichai, dinamika ir kt. Vadovaujantis individualia programa, dalis muzikos klausymosi kūrinių ar jų temų pamokoje grojama gyvai, atliekant mokytojui arba mokytojui kartu su mokiniais. Programoje dėmesys skiriamas ne tik mokinių kognityvinėms, bet ir afektyvinėms jausminėms galioms stiprinti: emociniu intelektiniu rezonansu (Piličiauskas, 1986, p. 10) siekiama atskleisti kūrinių formos elementų ir turinio funkcinį ryšį.

Eksperimento metu klasėje demonstruoti ir analizuoti numatyti kūriniai.

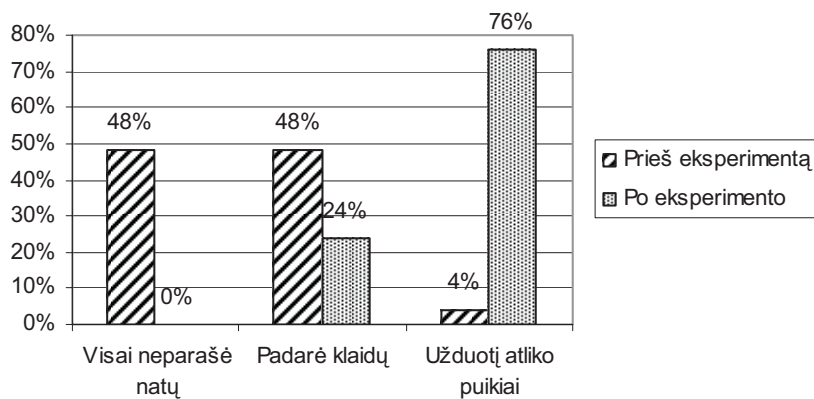
Eksperimento rezultatai

Empirinio eksperimentinio tyrimo rezultatai patvirtino prielaidą: stiprinant muzikavimo grandį pamokoje, bendras mokinių muzikinių pasiekimų lygis pagerėjo. Pastovus natų skaitymo įgūdžių lavinimas grojimo procese eksperimentinės klasės vaikams

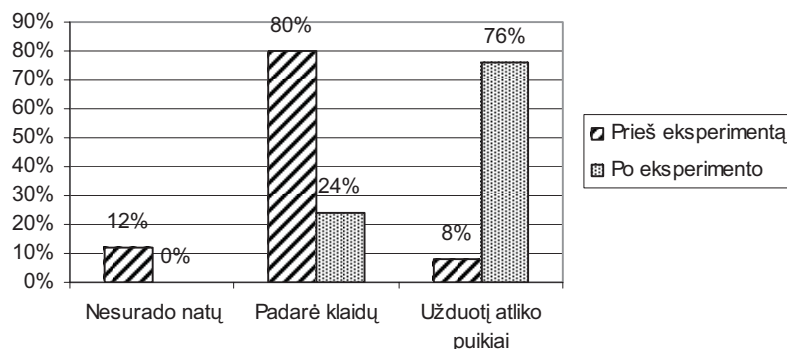
padėjo geriau pažinti natas: net 20 (80%) mokinių teisingai užrašė nurodytas natas, pauzes penklinėje (1 pav.). 19 (76%) eksperimentinės klasės mokinių puikiai išiminė natų vietą kopetėlėse ir klaviatūroje (2, 3 pav.).

1 pav. Natų ir pauzių penklinėje užrašymas (eksperimentinė klasė, N = 25)

2 pav. Natų surašymas kopetėlėse (eksperimentinė klasė, N = 25)

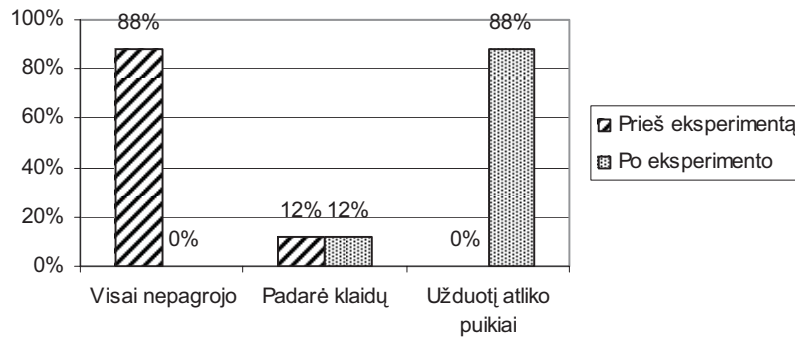

3 pav. Grojimas klaviatūra (eksperimentinė klasė, N = 25)

Mokslo metų pradžioje visas natas kopetėlėse pažino 2 (8%) kontrolinės klasės mokiniai. Mokslo metams baigiantis, natas ir pauzes, natas kopetėlėse, klaviatūroje pažįstančiųjų dalis padidėjo tik 4%. Likusi dalis mokinių nepažino natų arba, atlikdami užduotis, darė klaidų. Tuo tarpu eksperimentinėje

klasėje mokslo metų pabaigoje nebuvo mokinių, kurie nepažintų natų, o 19 (76%) mokinių tvirtai išiminė natas.

Dūdelėmis taisyklingai išmoko groti 22 (88%) eksperimentinės klasės mokiniai, 3(12%) – grodami darė klaidų (4 pav.).

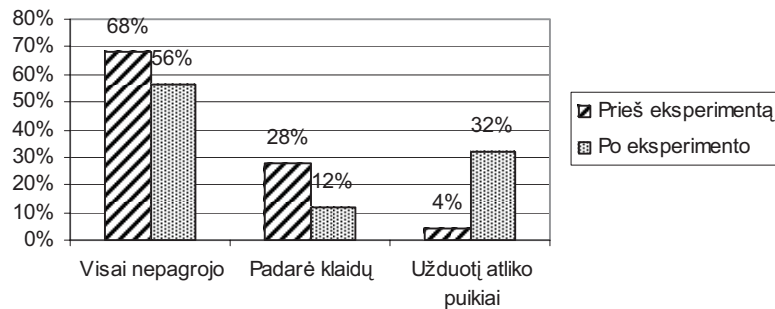
4 pav. Grojimas dūdelėmis (eksperimentinė klasė, N = 25)

Kontrolinėje klasėje antrojo pėjūvio metu dūdelėmis pagrojo 8 (32%) vaikai, 3 (12%) – grodami darė klaidų, 14 (56%) vaikų visai neišmoko groti (5 pav.). Visi eksperimentinės klasės mokiniai išmoko groti dūdelėmis, tik 3 (12%) mokiniai dūdelių piešinėliuose neteisingai pažymėjo vienos ar dviejų natų vietą.

Analizuojant duomenis ir juos lyginant, paaiškėjo, kad po eksperimento pagerėjo mokinių muzikos rašto rezultatai. 15 (60%) eksperimentinės klasės

vaikų puikiai išiminė visus pagal programą einamus muzikos ženklus ir jų reikšmes, 10 (40%) mokinių išidėmėjo 4–6 muzikos ženklų reikšmes. Teigiami pokyčiai pastebėti ir kontrolinėje klasėje: 15 (60%) respondentų įvardijo 4–6 muzikos ženklus, 10 (40%) mokinių išiminė kelis muzikos simbolius – smuiko rakta, penklinę, pauzę.

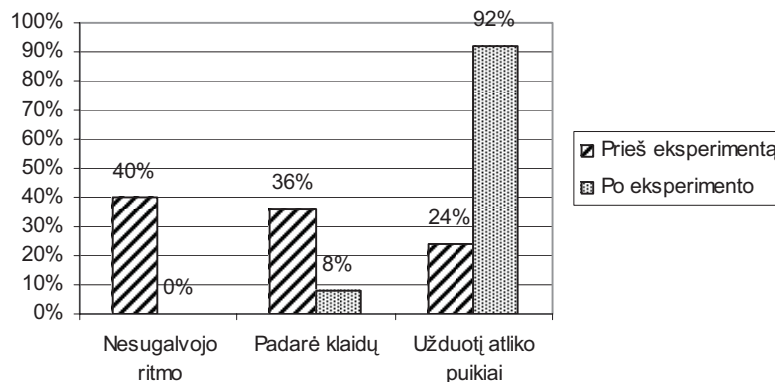
Eksperimentinėje klasėje gauti puikūs rezultatai ritminio lavinimo srityje.

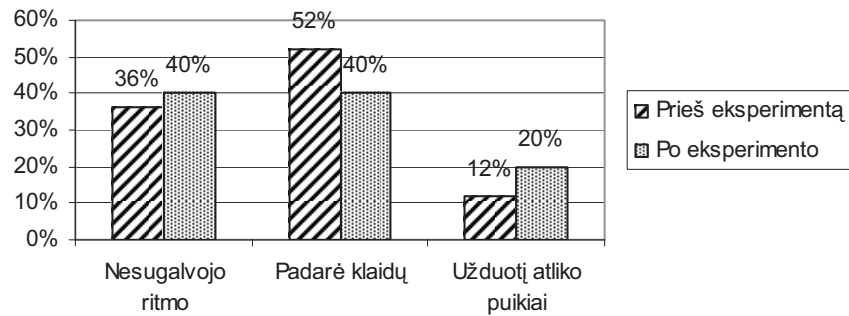
5 pav. Grojimas dūdelėmis (kontrolinė klasė, N = 25)

Pirmojo pėjūvio metu natų ritminę vertę gerai suprato 6 (24%) mokiniai, po eksperimento beveik visi mokiniai (23 (92%)) tvirtai išiminė elementarius ritminius darinius ir natų vertes (6 pav.).

Kontrolinėje klasėje ritmines užduotis teisingai atliko 5 (20%) mokiniai, 10 (40%) – darė klaidų, 10 (40%) – neatliko užduočių (7 pav.).

6 pav. Natų grupavimas pagal metrą (eksperimentinė klasė, N = 25)

7 pav. Natų grupavimas pagal metrą (kontrolinė klasė, N = 25)

Eksperimentinio tyrimo rezultatai patvirtino keltą hipotetinę prielaidą: stiprinant muzikavimo grandį pamokoje, bendras mokinių muzikinių žinių ir įgūdžių lygis išaugo. Koreliacinės analizės duomenys atskleidė esminį ryšį tarp sustiprinto muzikavimo ir solfedžiavimo (iš kopetėlių, penklinės, rankų ženklų), natų užrašymo penklinėje ir ritminių vienetų suvokimo ($r = 0,56$), (2 lentelė). Aukštesni muzikiniai pasiekimai eksperimentinėje klasėje rodo, jog muzikavimo grandies stiprinimas padeda ne tik tobulinti mokinių kognityvinius gebėjimus (įsiminti, įtvirtinti muzikinės kalbos elementus), bet yra efektyvi kaip savarankiška veiksmena, kelianti techninius

ir meninius reikalavimus, optimizuojanti teorinių ir praktinių žinių įsisavinimo procesą.

Empirinio eksperimentinio tyrimo idėja, iškeliant sustiprinto muzikavimo pamokoje galimybes, pasiteisino: grojimo grandies stiprinimas muzikos pamokoje – itin veiksmingas ir efektyvus muzikinių žinių ir įgūdžių įgijimo, įtvirtinimo būdas. Sustiprintas muzikavimas palankiai paveikė natų pažinimo penklinėje, klaviatūroje, kopetėlėse, ritmavimo mokinių rezultatus eksperimentinėje grupėje ($r = 0,56$ stiprus ryšys). Teigiama pokyčių dinamika nustatyta ir muzikos ženklų identifikavimo, melodijų atpažinimo srityje ($r = 0,32$).

2 lentelė. *Statistiniai ryšiai tarp muzikinių veiksėnų po eksperimento*

Muzikinės veiksėnos	Melodijų atpažinimas pagal natas	Natos penklinėje	Natos kopetėlėse	Natos klaviatūroje	Muzikos ženklai	Ritmavimas
Melodijų atpažinimas pagal natas	–	0,03	0,00	0,00	0,32	0,26
Natos penklinėje	0,03	–	-0,06	0,17	-0,02	0,56*
Natos kopetėlėse	0,00	-0,06	–	0,56*	0,11	-0,17
Natos klaviatūroje	0,00	0,17	0,56*	–	0,11	0,18
Muzikos ženklai	0,32*	-0,02	0,11	0,11	–	0,06
Ritmavimas	0,26	0,56*	-0,17	0,18	0,06	–

* $p < 0,01$

Individuali muzikinio ugdymo programa su sustiprintu instrumentiniu muzikavimu padėjo skirtingų mokymosi poreikių, galimybių mokiniams užtikrinti kokybišką muzikos programos įgyvendinimą. Individualizuojant mokymą, mokiniai sėkmingai perėmė muzikines žinias, pritaikė jas naujose situacijose – grodami instrumentais, kurdami akompanimentus dainoms, klausydamiesi muzikos.

Išvados

1. Stiprinant muzikavimo grandį pamokoje, bendras mokinių muzikinių žinių, gebėjimų ir įgūdžių lygis žymiai pakilo.
2. Sustiprintas instrumentinis muzikavimas – veiksminga mokymo priemonė, ugdanti mokinių gebėjimą suvokti, atkurti ritminius darinius.
3. Mokiniai praplėtė muzikinės patirties ribas: susi-

pažino su muzikos instrumentais, įgijo grojimo pradmenis, įvaldė klaviatūrą, pateisino muzikavimo interesus ir lūkesčius.

4. Sustiprintas instrumentinis muzikavimas tobulina kognityvinius gebėjimus, formuoja pilnavertę asmenybę.

Literatūra

1. Balčytis E., 1995, *Bendrojo lavinimo mokyklos programos*. Muzika V–XII klasei. Vilnius.
2. Balčytis E., 1998, Apie muzikinio ugdymo Lietuvos mokyklose sistemą. *Mūsų gaida*. Nr. 7.
3. Balčytis E., 2005, Kompleksinio muzikinio ugdymo koncepcija. *Kūrybos erdvės*. Nr. 3.
4. *Bendrojo lavinimo ugdymo turinio formavimo, vertinimo, atnaujinimo ir diegimo strategija* (Žin., 2007, Nr. 63-2440).

5. Daugėlienė J., Strakšienė D., 2006, Kai kurie muzikinio ugdymo programos vykdymo aspektai Raseinių rajono bendrojo lavinimo mokyklų VI klasėse. *Jaunųjų mokslininkų darbai*. Nr. 1 (8).
6. Dikčius A., Vyčiniene D., 2001, *Mano muzika. Vadovėlis 5 klasei*. Vilnius. Alma littera.
7. Dikčius A., Vaišvilienė J., Velička E., 2002, *Mano muzika. Vadovėlis 6 klasei*. Vilnius. Alma littera.
8. Matonis V., 2000, *Šiuolaikinės meninio ugdymo koncepcijos*. Vilnius: Enciklopedija.
9. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008-08-26 įsakymu Nr. ISAK-2433. Prieiga per internetą: <<http://www.pedagogika.lt/index.php?-469374926>>.
10. Piličiauskas A., 1984, Apie visuomeninę muzikos reikšmę. *Literatūra ir menas*. 1986-09-06, 1986-09-13.
11. Piličiauskas A., 1977, *Muzikavimas. Ritmika. Improvizavimas*. Vilnius.
12. Piličiauskas A., 1998, *Muzikos pažinimas: studijos, rezultatai ir reikšmė*. II knyga. Vilnius: LAMUC.
13. Piličiauskas A., 1999, Muzikos pedagogika epochų sandūroje: aktualijos ir perspektyva. *Muzikos barai*. Nr. 10.
14. Rinkevičius Z., 1993, *Mokinių muzikinis ugdymas: teorinių pagrindų metmenys*. Klaipėda: LMA Klaipėdos fakultetas.
15. Rinkevičius Z., 2005, *Muzikos pedagogika*. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
16. Krakauskaitė V., 1994, *Muzika mažiesiems*. Kaunas: Šviesa.
17. Krakauskaitė V., 1997, *Lakšutė*. Vilnius: Alma littera.
18. Merkys G., 1995, *Pedagoginio tyrimo metodologijos pradmenys* (paskaitų konspektas). Šiauliai: ŠPI leidykla.

INTENSIVE INSTRUMENT PLAYING AT SECONDARY SCHOOL: COGNITIVE ASPECT

Jūratė Daugėlienė, Diana Strakšienė

Summary

Possibilities to improve music education at schools are still being looked for. One of them is creating and using individual programs. The conducted research on the implementation of music education curriculum at Raseiniai district secondary schools has shown that more than a half of students memorize the material insufficiently, their knowledge and skills are not up to the level, and practical activities do not match their favourite ones. 2/3 of students positively evaluate playing music, though this activity is seldom organised. The empirical experimental research was conducted using an individual music education program combined with playing musical instruments one lesson per week. The aim of the study is to show the educational and developmental possibilities of playing music instruments intensively. The subject is student's education by playing instrumental music intensively. The objectives are: 1) to prepare an instrument for investigating students' music knowledge and skills; 2) to evaluate the level of music knowledge and skills in rhythmic, playing instruments, etc. 3) to fulfil the experimental program and test the hypothesis. The research methods are: 1) empirical tests to assess students' knowledge and skills; 2) data processing using qualitative analysis, SPSS software. Empirical research base consisted of sixth graders of Šaltinis secondary school. The empirical experimental research led to such conclusions: diagnostic analysis reveals increased level of musical skills and allows suggesting that intensive instrument playing consolidates students' musical knowledge and skills, knowledge of writing and reading music, playing brass instruments, solmization according to hand signs, rhythm sense, keyboard and forms an emotional and creative personality able to evaluate and play music. Preparing a program for a concert, students used the acquired knowledge and skills, satisfied their ambition to play music.

Keywords: music education, knowledge and skills, playing musical instruments, stages of music lesson, ambition to play music.

SUSTIPRINTAS INSTRUMENTINIS MUZIKAVIMAS BENDROJO LAVINIMO MOKYKLOJE: KOGNITYVINIS ASPEKTAS

Jūratė Daugėlienė, Diana Strakšienė

Santrauka

Muzikinio ugdymo bendrojo lavinimo mokykloje optimizavimo galimybių nuolat ieškoma. Viena tokių – individualių programų kūrimas ir kūrybiškas jų panaudojimas. Atlikus muzikinio ugdymo turinio vykdymo tyrimus Raseinių rajone, paaiškėjo, jog mažiau nei pusė vaikų nepilnai įšiminę muzikos programos medžiagą, mokinių muzikinių žinių ir

igūdžių lygis nepakankamas, o faktinė veikla muzikos pamokoje dažnai nesutampa su mokinių mėgiama veikla. Muzikavimą pozityviai vertina du trečdaliai mokinių, nors ši veikla dėl įvairių priežasčių dažnai nevykdoma. Atliktas empirinis eksperimentinis tyrimas šeštoje klasėje pagal individualią muzikinio ugdymo programą su sustiprintu instrumentiniu muzikavimu, esant vienai savaitinei pamokai. Tyrimas grindžiamas muzikavimo veiksenos stiprinimu, į procesą įtraukiant profesionaliuosius muzikos instrumentus.

Tyrimo rezultatai parodė, kad, stiprinant muzikavimo grandį pamokoje, bendras mokinių muzikinių žinių, gebėjimų ir igūdžių lygis ryškiai pakilo. Sustiprintas instrumentinis muzikavimas – viena veiksmingiausių mokymo priemonių, ugdančių mokinių gebėjimą suvokti, atkurti ritminius darinius. Mokiniai praplėtė muzikinės patirties ribas: susipažino su profesionaliaisiais muzikos instrumentais, įgijo grojimo jais pradmenis, įvaldė klaviatūrą, pateisino muzikavimo interesus ir lūkesčius. Diagnostiniais pjūviais konstatuotas pakilęs muzikinių rezultatų lygis eksperimentinėje klasėje leidžia teigti, jog sustiprintas instrumentinis muzikavimas – efektyvus mokinių kognityvinių gebėjimų tobulinimo būdas, atveriantis naujas, savitas galimybes asmenybės, gebančios ne tik vertinti muziką bei ir ją atlikti, formavimuisi.

Prasminiai žodžiai: muzikinis ugdymas, žinios ir gebėjimai, instrumentinis muzikavimas, muzikos pamokų grandys, muzikavimo lūkesčiai.

Įteikta 2009-10-23